

गोरखापत्र संस्थान

धर्मपथ, काठमाडौं

प्रशासन सेवा, लेखा समूह, तह-६, लेखा अधिकृत पदको खुला प्रतियोगितात्मक
(प्रथमपत्र : सामान्य ज्ञान तथा सामाजिक अध्ययनसम्बन्धी) लिखित परीक्षाको पाठ्यक्रम

पूर्णाङ्क : १००
उत्तीर्णाङ्क : ४०
समय : ३ घण्टा

वस्तुगत प्रश्न १०८२ = २०

छोटो उत्तर ५८६ = ३०

लामो उत्तर ५८१० = ५०

१. विश्वसम्बन्धी

- विश्वको भूगोल, जनसङ्ख्या, राजनीति, आर्थिक, सामाजिक, सांस्कृतिक, वैज्ञानिक, खेलकुदसम्बन्धी सामान्य जानकारी

२. इतिहास, संस्कृति र सामाजिक अवस्था

- विश्व इतिहासको सामान्य जानकारी
- नेपालको प्राचिन इतिहास
- नेपालको सांस्कृतिक सम्पदाको अध्ययन
- नेपालको अन्तर्राष्ट्रिय सम्बन्ध
- राष्ट्रिय विभूतिहरू
- नेपालका ऐतिहासिक व्यक्तित्वहरू
- बहुल समाजका विशेषताहरू र त्यस सन्दर्भमा नेपाली समाज
- नेपालका विभिन्न जाति/जनजाति र अन्य समुदायहरूको सामाजिक, आर्थिक, सांस्कृतिक र धार्मिक अवस्था/रहन सहन
- नेपालका विभिन्न भाषा/साहित्यको वर्तमान अवस्था र विकासक्रम
- नेपालमा कला र संगीतको परम्परा इतिहास र वर्तमान अवस्था

३. राजनीतिक र प्रशासनिक व्यवस्था

- अन्तर्राष्ट्रिय विचारहरू
- नेपालको राजनीतिक घटनाक्रम
- नेपालको प्रशासनिक विकासक्रम
- अन्तरिम संविधान २०६३
- नेपालमा प्रशासन सुधारसम्बन्धी भए गरेका कार्यहरू
- नेपालमा निजामती सेवाको विकास
- वर्तमान केन्द्रीय प्रशासनको संरचना र कार्य पद्धति
- स्थानीय प्रशासनको संरचना र यसमा जनसहभागिता
- नेपालको परराष्ट्र नीति र यसका मूल आधारहरू
- प्रशासनमा देशको सामाजिक, आर्थिक, राजनीतिक र सांस्कृतिक वातावरणको प्रभाव
- सुशासन र नागरिक समाज
- प्रशासकीय व्यवसायिकता र यसको महोव
- नेपालमा लैंगिक समानतासम्बन्धी कानुनी व्यवस्था र यसको प्रभाव
- नेपालको प्रशासनमा समावेशिता र यसको प्रभाव
- सङ्घात्मक राज्य व्यवस्थासम्बन्धी जानकारी, नेपालमा यसको सम्भावना र चुनौती

४. विज्ञान प्रविधि

- जैविक विविधताको अवधारणा, जैविक विविधता संरक्षणमा राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा संरक्षण क्षेत्रहरूको भूमिका
- जैविक प्रविधि र यसको प्रयोगबारे सामान्य जानकारी
- जनस्वास्थ्य, दुर्व्यसन, सरुवा तथा अन्य रोगहरू सम्बन्धी सामान्य जानकारी
- केही प्रमुख वैज्ञानिकहरू र तिनका योगदान
- नेपालमा वैकल्पिक ऊर्जाको सम्भावना र यसको उपादेयता
- सूचना प्रविधि र सञ्चारमा छापा माध्यमको भूमिका
- गोरखापत्रको इतिहास र सञ्चार क्षेत्रको विकासमा यसको योगदान

५. अन्तर्राष्ट्रिय सङ्घ संस्था

- क्षेत्रीय संगठन (सार्क)
- संयुक्त राष्ट्रसङ्घ र यसका प्रमुख अङ्गहरू
- असंलग्न आन्दोलन र नेपाल
- मानव अधिकार र यसप्रति नेपालको प्रतिबद्धता

६. योजना र विकास

- नेपालमा योजनाको विकासक्रम
- योजना र विकासको अन्तरसम्बन्ध
- नेपालको आर्थिक विकासमा योजनाको प्रभाव

७. सार्वजनिक संस्थानसम्बन्धी

- सार्वजनिक संस्थानसम्बन्धी जानकारी
- नेपालमा सार्वजनिक संस्थानको इतिहास
- देशको आर्थिक विकासमा सार्वजनिक संस्थानको योगदान
- आर्थिक उदारीकरण, निजीकरण सम्बन्धी जानकारी
- नेपालमा सार्वजनिक संस्थानहरूको वर्तमान अवस्था र भविष्य

गोरखापत्र संस्थान

धर्मपथ, काठमाडौं ।

प्रशासन सेवा, लेखा समूह, तह-६ को लेखा अधिकृत पदको खुल्ला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको
(द्वितीय पत्र - सेवासम्बन्धी) लिखित परीक्षाको पाठ्यक्रम

पूर्णाङ्क : १००

उत्तीर्णाङ्क : ४०

समय : ३ घन्टा

५८१५ = ७५ (लामो उत्तर)

५८५ = २५ (छोटो उत्तर)

१. व्यवसायिक गणित र तथ्याङ्क

- व्याज, एन्युटी प्रतिशत, औसत र नाफा/नोक्सान गणना गर्ने तरिका
- वित्तीय विश्लेषणका लागि आवश्यक गणितीय ज्ञान, अनुपात (चतुष्पद बलम एचयउयचतवतप्यल), श्रेणी (कमचषभक)
- अल्जेब्रिकल समीकरण (बनभदचषभ भ्रगवतप्यल), विषय या प्लमषभक लतदभचक, त्वभलम बलवधिकषक, यचभअवकतप्लनरन्वउजषभ एचभकभलतवप्यल या म्बतवा)

२. वित्त लेखा तथा आर्थिक विवरणसम्बन्धी सैद्धान्तिक तथा व्यवहारिक ज्ञान

:बलवनभभलत,
त्वभ खबगिभ या न्यलभथा
ऋवउप्तर्वा द्यगमनभतप्लन,
ऋवकज द्यगमनभतप्लन,
विभखभचवनभ,
त्वषर्वा द्यवविलअभ, एचयाप्त ७ीयकक व्रअ ७ द्यवविलअभ कजभभत,
ऋवकज यिध क्तवतभभलत,
चतप्य बलवधिकषक,
क्षलखभलतचयथ नवलवनभभलत,
इखभचजभवम अयकतप्लन,
कमचखषभ ऋयकतप्लन,

- ३ - लेखाको अवधारणा तथा सिद्धान्त, ऋवकज तथा अचयगर्वा लेखाङ्कन प्रणाली, लेखाङ्कन अभिलेख प्रवाह (अचयगलतप्लन यिध ऋजवचत), कारोबार विश्लेषण, प्रारम्भिक लेखन र खातामा प्रविष्टि, खाता सूची (ऋजवचत या अचयगलतक) को अवधारणा, लेखामा आयको पहिचान तथा मापन (क्षलअकभ अचयनलप्लतप्यल बलम :भवकगचभभलत), द्यवलप अचयलमष्वतप्यल क्तवतभभलत, अतपष्वतप्यल या भचयचक, प्लबलअर्वा बलवधिकषक, द्यगमनभतप्लन बलम द्यगमनवतवचथ ऋयलतचर्या, ऋयकतप्लन त्मअजलष्वगभक, ऋयकत ख्यगिभ एचयाप्त बलवधिकषक, बलम :बलवनभचषर्वा अचयगलतप्लन त्मअजलष्वगभक यच ऋयलतचर्या,

- ४. नेपाल सरकारको खाता सूची सम्बन्धी जानकारी, कोष लेखाङ्कन (गलम अचयगलतप्लन), आयोजना लेखाङ्कन (एचयवभअत अचयगलतप्लन), खर्च उपयोगिता र नियन्त्रणको लागि बजेटको उपयोग, रकमान्तर तथा सोको लेखाङ्कन, सरकारी लेखासम्बन्धी अन्तर्राष्ट्रिय मापदण्ड, वित्तीय तथ्याङ्क प्रस्तुति विषयमा जानकारी, वैदेशिक मुद्रामा हुने कारोबारको लेखाङ्कन ।

- ५. लगानी आयोजनाहरूको मूल्याङ्कन गर्ने तरिकाहरू (खबगिभतप्यल त्मअजलष्वगभक या क्षलखभकतभलत एचयवभअत) ।

६. लेखा परिक्षण

- आन्तरिक नियन्त्रणका तरिकाहरू, लेखा परिक्षणका प्रकार, आन्तरिक लेखा परिक्षणको तरिका, बाह्य, आन्तरिक लेखा परिक्षणको सिद्धान्त, लेखा परिक्षण प्रविधि (लेखा परिक्षण कार्यक्रम, भौचिङ्ग, सम्पत्ति दायित्वको छानबिन तथा मूल्याङ्कन, लेखा परिक्षण टिपोट) व्यवस्थापन तथा कार्यमूलक लेखा परिक्षण, लेखा परिक्षण मापदण्ड, कर लेखा परिक्षण जालसाभी अनुसन्धान तरिका (चवगम क्षलखभकतप्लनतप्यल) ।

७. सार्वजनिक वित्त अर्थशास्त्र

- सार्वजनिक खर्च र राष्ट्रिय अर्थतन्त्रमा त्यसको प्रभाव, सरकारी ऋणपत्रको प्राथमिक र दोस्रो बजार, नेपालमा प्रत्यक्षकर र अप्रत्यक्ष कर, करको सिद्धान्त, न्यून वित्त (म्माष्वत प्लबलअप्लन) र अर्थतन्त्रमा त्यसको प्रभाव, वित्तीय तथा मौद्रिक नीति सम्बन्धी सामान्य जानकारी, मुद्राका किसिम राष्ट्रिय लेखा र भुक्तानी सन्तुलन, सरकारी ऋण व्यवस्थापन, ऋणका शर्तहरू (यिबल ऋखभलवतक), दिगो विकास र गरिबी निवारण, आवधिक योजनाको उद्देश्य र उपलब्धिका बारेमा जानकारी, सरकारको वैदेशिक सहायतासम्बन्धी नीति ।

८. सार्वजनिक प्रशासन र व्यवस्थापन

- सुशासन, सार्वजनिक व्यवस्थापनका सिद्धान्त, नागरिक अधिकार, सार्वजनिक क्षेत्र तथा निजी क्षेत्रको साभेदारी (एगदछि/एचष्ववतभ एवतलभचकजण्ड), सामुदायिक संगठन माफत सार्वजनिक काम, प्रशासनमा जिम्मेवारी र उत्तरदायित्व, नेपालका सरकारी संगठनमा रहेका कमजोरी र प्रशासनिक सुधारका आवश्यकता, व्यवस्थापनका कार्यहरू, सांगठनिक व्यवहारको सिद्धान्त (एचप्लअण्डभिक या इचनबलष्ववतलष्वलक दभजबखष्यगच) संसदीय समितिहरूको सार्वजनिक प्रशासनमा भूमिका, तलब सुविधा निर्धारण विधि ।

९. वित्त व्यवस्थापन (प्लबलअष्वि:बलबनभभलत)

- वित्त व्यवस्थापन सम्बन्धमा संवैधानिक प्रावधान, निर्माण, सामान तथा सेवा खरिद/आर्जन प्रक्रिया (एचयअगचभभलत या ध्यचपक, न्ययमक बलम कभचखष्वभभक) निजीकरणका लागि संस्थानहरूको सम्पत्ति मूल्याङ्कन प्रक्रिया, संस्थानहरूको विघटन प्रक्रिया, प्रतितपत्र, बैंकबाट रकम ट्रान्सफर प्रक्रिया (तरिका), सरकारी कोष व्यवस्थापन ।

१०. व्यवसायिक कानून तथा व्याख्या

- करार ऐन तथा वस्तु वा सेवा खरिदसँग सम्बन्धित नियम तथा प्रचलनहरू (ऋयलखभलतष्वलक), मध्यस्थता, एजेन्सी र विनियम संयन्त्र ९लभनयतष्वदभि क्षलकतचगभलतक) सम्बन्धी कानून तथा प्रचलनहरू, वाणिज्य बैंक तथा पूँजी बजारसम्बन्धी कानूनहरू, कानूनको व्याख्याको सिद्धान्त ।

११. नेपालको अन्तरिम संविधान २०६३ र नेपालको संवैधानिक विकासक्रम ।

१२. नेपाल सरकारको आर्थिक नीति, बजेट तथा आर्थिक कार्यप्रणाली ।

१३. नेपालको योजनाबद्ध विकासक्रम र चालु योजनासम्बन्धी ज्ञान ।

१४. केही नेपाल कानूनसम्बन्धी ज्ञान :

- (क) भ्रष्टाचार निवारण ऐन २०५९
- (ख) कम्पनी ऐन २०५३
- (ग) निजीकरणसम्बन्धी ऐन २०५०
- (घ) नेपाल राष्ट्र बैंक ऐन २०१२
- (ङ) संस्थान ऐन २०२१
- (च) गोरखापत्र संस्थान ऐन २०१९ र आर्थिक विनियम-२०६५
- (छ) आयकर ऐन २०५८ र नियम २०५९
- (ज) सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३
- (झ) सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४

१५. वर्तमान सन्दर्भमा सार्वजनिक संस्थानको महोव र भूमिकासम्बन्धी जानकारी ।

१६. निजीकरणको महोव र नेपालमा अपनाइएको निजीकरणको प्रक्रियाबारे जानकारी ।

१७. महालेखा परिक्षकको विभागबारे जानकारी र परिक्षकको काम, कर्तव्य र अधिकार ।

१८. शक्ति सन्तुलनको सिद्धान्त र शक्ति सन्तुलनबारे संवैधानिक व्यवस्था ।

१९. गोरखापत्र संस्थान आर्थिक विनियमावली २०४३

- (क) पेशकी तथा फछ्योट व्यवस्था
- (ख) बुभुभुभारथ व्यवस्था
- (ग) बोलपत्रसम्बन्धी कार्यविधि
- (घ) कर्मचारी सापटी लिने व्यवस्था